

**CARTEA
ALBĂ**

Notă importantă privind dreptul de autor

**Copyright © 2019 Consiliul Investitorilor Străini (FIC),
Str. Ion Câmpineanu nr. 11, 010031 București, România.
Toate drepturile rezervate.**

Prezenta *Carte Albă* este rezultatul unor contribuții importante din partea membrilor FIC, directorilor, membrilor Consiliului Director, grupurilor de lucru și a personalului permanent, constând în timp, resurse și efort. Veți observa că nicio persoană nu este menționată în acest document. Această alegere a fost deliberată. Peste 120 de persoane au participat în mod activ la acest proiect, iar meritul le revine tuturor.

FIC distribuie *Carte Albă* în mod gratuit, ca parte a angajamentului său față de comunitate. Un număr limitat de copii în limbile română și engleză este disponibil la sediul FIC.

FIC acordă permisiunea presei scrise și audiovizuale, ONG-urilor și altor organizații similare de a reproduce și de a publica extrase din această *Carte Albă* pe orice tip de suport și fără plata vreunei taxe sau redevențe și fără o solicitare formală în scris, cu condiția ca astfel de copii

să nu se efectueze sau să se distribuie în scopul obținerii de profit, iar FIC să fie recunoscut în toate cazurile ca autor al acestora. Pentru a garanta acuratețea citatelor și a procesului de republicare, această *Carte Albă* este disponibilă în format electronic în limbile română și engleză pe site-ul FIC www.fic.ro.

Nimeni nu are dreptul să publice, să transmită, să transfere, să comercializeze, să reproducă, să creeze lucrări derivate, să distribuie sau să utilizeze în orice fel conținutul acestui document, parțial sau în întregime, cu excepția cazurilor enumerate mai sus în care este permis expres acest lucru.

Deși FIC a depus eforturi pentru a se asigura că acest raport este actual și corect, FIC nu își asumă nicio răspundere pentru eventualele erori sau omisiuni din această *Carte Albă*.

PRE FAȚĂ

În ultimii doi ani economia românească a înregistrat rate de creștere ridicate și venituri bune, dar în același timp a fost o perioadă destul de dificilă pentru comunitatea de afaceri. Marile companii, cum sunt membrii Consiliului Investitorilor Străini (FIC), au nevoie de o viziune pe termen lung, iar imaginea pentru viitor nu este tocmai clară. Asistăm la o lipsă de încredere între mediul de afaceri și autorități.

Calitatea consultărilor nu a fost niciodată la un nivel prea ridicat, dar astăzi este într-un punct mort. Toate companiile și-au văzut planurile de afaceri date peste cap de o listă lungă de ordonanțe de urgență, adoptate prin argumente economice fără prea multă susținere: introducerea plăților defalcate de TVA, transferul contribuțiilor de la angajatori la angajați și Ordonanța de Urgență a Guvernului Nr. 114/2018 (OUG 114/2018), care a lovit mai multe sectoare importante precum cel bancar, al energiei și al telecomunicațiilor. Legislația a fost adoptată fără dialog, fără studii de impact și chiar fără a justifica nevoia de urgență. De fiecare dată, comunitatea de afaceri a emis avertismente severe că legile vor fi în detrimentul economiei. Vocea noastră a fost ascultată doar când efectele negative au început să apară.

Sistemul judiciar nu este în expertiza noastră, însă am ascultat și am citit rapoartele Comisiei Europene (CE), ale Comisiei de la Veneția și GRECO. Toate au semnalat că lucrurile se îndreaptă în direcția greșită. Comunitatea de afaceri a luat cunoștință de acest lucru. Nu pot exista piețe deschise și libere fără stat de drept și organisme de reglementare independente. Mai multe serii de sondaje despre percepția privind mediul de afaceri,

efectuate de două ori pe an în rândul membrilor FIC, au confirmat faptul că aceste preocupări sunt împărtășite de majoritatea lor. O zonă nouă de îngrijorare vine din tensiunile în creștere de pe piața forței de muncă unde competitivitatea scade din cauza lipsei de performanță a sistemului educațional.

În 2016 și 2017, comunitatea noastră a încercat să își imagineze de ce ar fi nevoie pentru ca România să devină a 10-a mare economie din Uniunea Europeană (UE). În 2016, țara noastră ocupa locul al 17-lea. Ne-am gândit că soluția stă în reforme structurale în infrastructură, capital uman și îmbunătățirea eficienței. Putem observa cu satisfacție că România urmează tendința pe care am avut-o în vedere. În ultimii doi ani, PIB-ul țării l-a depășit pe cel al Greciei și al Portugaliei. Dacă se produce Brexit-ul, România va deveni a 14-a economie a UE. În opinia noastră s-a atins limita progreselor ce se puteau obține ușor, prin politici fiscale de stimulare a consumului.

În continuare, România trebuie să facă toate reformele dificile pe care le-a tot întârziat. Trebuie să construiască drumuri și să îmbunătățească căile ferate. Trebuie să investească în infrastructura energetică. Trebuie să

deschidă spitale și școli noi. Trebuie să convingă o parte din diaspora că merită să se întoarcă. Dacă va face toate acestea, posibilitățile sunt nelimitate. România poate crește până la un asemenea nivel încât în anii 2030 să fie comparabilă în mod real cu o economie vestică. Însă trebuie să facă aceste reforme dificile dacă dorește să scape din capcana venitului mediu și să scoată din sărăcie mai multe milioane de români. Nu există altă cale.

Comunitatea noastră este îngrijorată cu privire la traiectoria actuală. Considerăm că aceasta trebuie corectată. România nu are încă multe dintre lucrurile necesare unei economii moderne, dar are oamenii capabili să le făurească. Ne dorim ca societățile membre FIC să fie aici atunci când se va realiza convergența cu economiile vestice și suntem siguri că ele vor contribui la acest parcurs. Sperăm că peste două decenii, un alt Consiliu Director FIC va reciti aceste cuvinte și va concluziona că nu am fost suficient de ambițioși.

Membrii Consiliului Director FIC

mai multe detalii găsiți la
www.wb2019.fic.ro

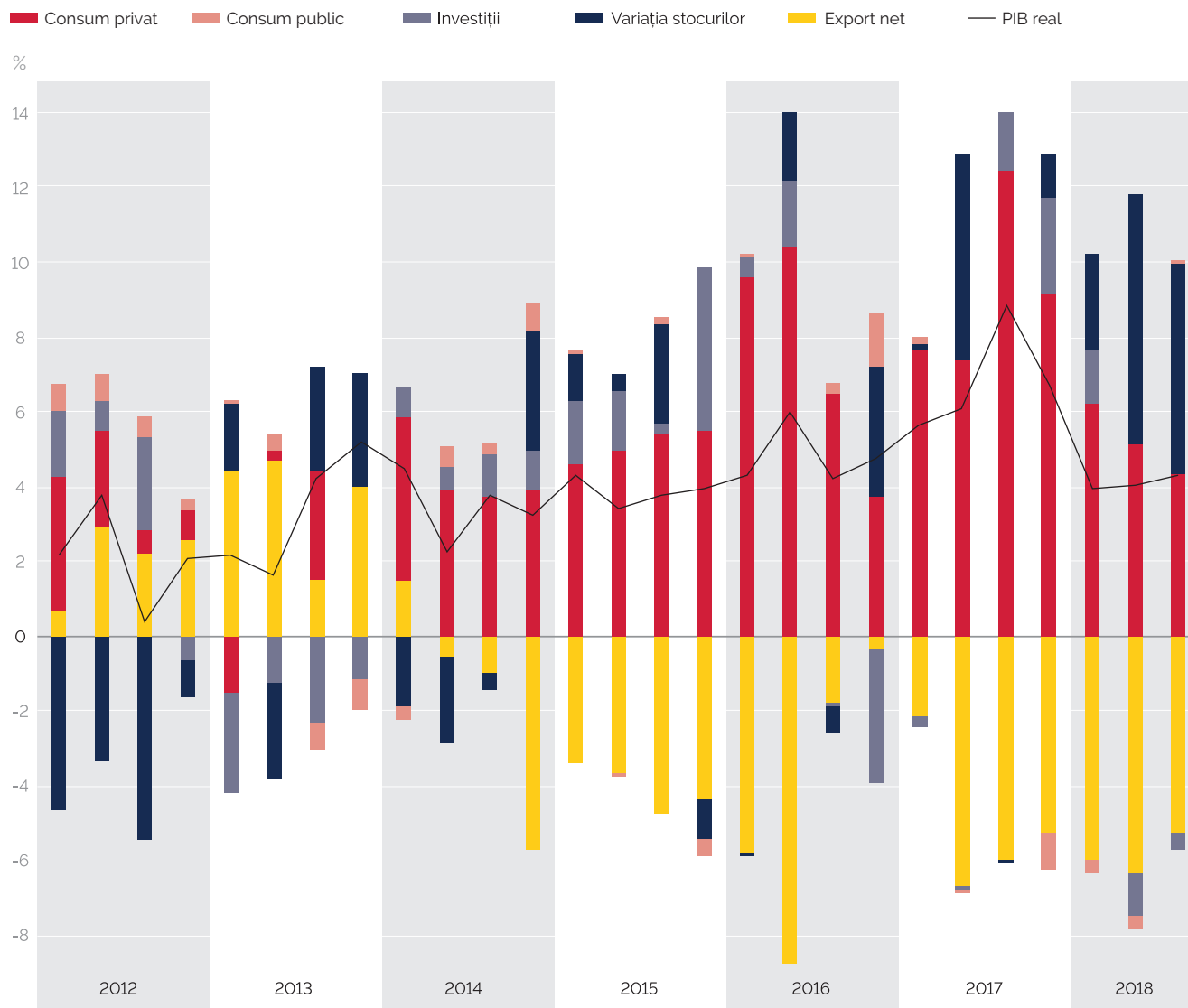
MEDIUL MACRO ECO NOMIC

După o creștere de 6,9% în anul 2017, se estimează că economia României și-a încetinit ritmul.

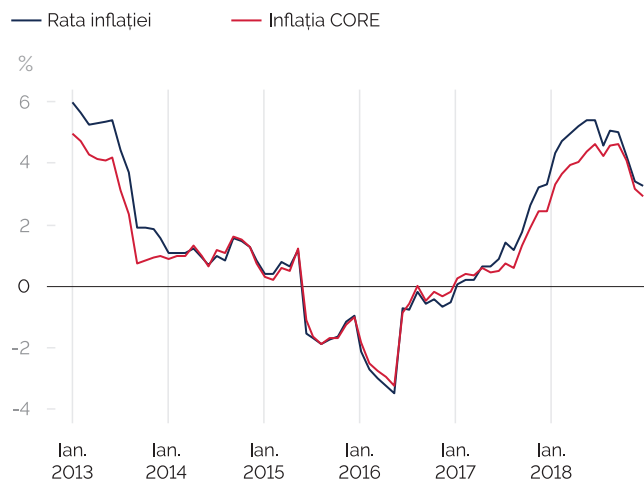
Consumul privat a avut în continuare cea mai mare contribuție la creșterea economică, dat fiind faptul că puterea de cumpărare a crescut ca urmare a reducerii TVA și a impozitului pe venit, precum și a creșterii salariilor din sectorul public. Investițiile au avut o contribuție modestă, ele venind în principal din fonduri europene și investiții private care au crescut după perioada de criză economică.

1. COMPONENTELE CREȘTERII PIB

Sursa: Conturi naționale, Banca Națională a României

2. RATA INFLAȚIEI

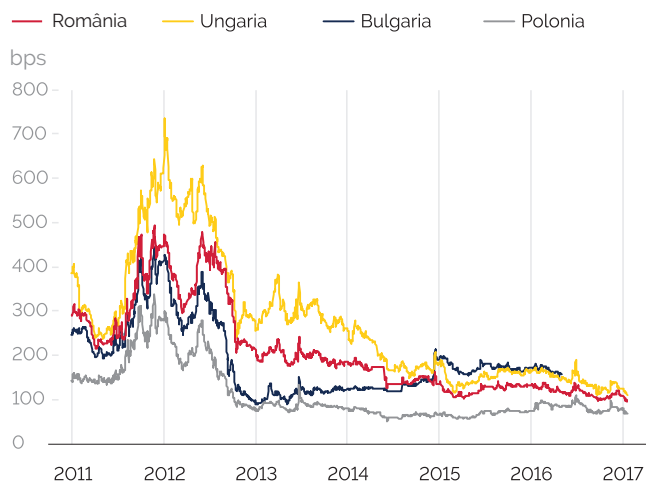

Sursa: Banca Națională a României

Exporturile nete au continuat să aibă un aport negativ la creșterea economică. Creșterea consumului a stimulat importurile, în timp ce creșterea exporturilor a avut un ritm mai lent, în ciuda condițiilor favorabile privind cererea din UE. Din totalul exporturilor românești, 75% merg către țările din UE, România fiind astfel, dependentă de cererea din Europa.

Determinată de creșterea consumului gospodăriilor și contractarea pieței forței de muncă, inflația a atins cel mai înalt nivel din ultimii 5 ani și anume 5,4% în luna iunie 2018, cu mult peste ținta superioară de 3,5% a Băncii Naționale a României (BNR). În consecință, BNR a început să înăsprească politica monetară, mărinđ rata dobânđii de politică monetară de trei ori în anul 2018, de la 1,75% până la 2,50%. Drept rezultat, inflația a scăzut treptat până la 3,3% în decembrie 2018.

3. PRIMA DE RISC MĂSURATĂ PRIN CDS

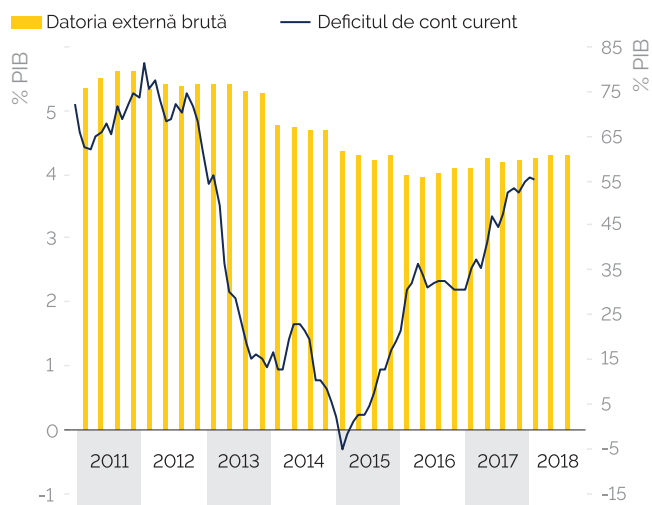

Sursa: Bloomberg

Ca urmare a declinului semnificativ de la jumătatea anului 2012, prima de risc a României, măsurată prin credit default swaps (CDS) s-a stabilizat la puțin peste 100bps din 2015 (Figura 3). Cu toate că se află într-o ușoară creștere de la începutul anului 2018, ca urmare a restrângerii lichidității globale, nivelurile CDS ale României au rămas stabile în comparație cu cele din regiune. În același timp, scăderea primei de risc a țării a contribuit la susținerea stabilității monedei.

Dezechilibrele externe cresc, dar momentan sunt moderate. Deteriorarea balanței comerciale a condus la creșterea deficitului de cont curent la peste 4% din PIB la sfârșitul anului 2018. Datoria externă s-a stabilizat în jurul a 60% din PIB în ultimii doi ani, încheindu-și traiectoria descendentă din 2012 (Figura 4).

4. CONTUL CURENT ȘI DATORIA EXTERNĂ

Sursa: Banca Națională a României

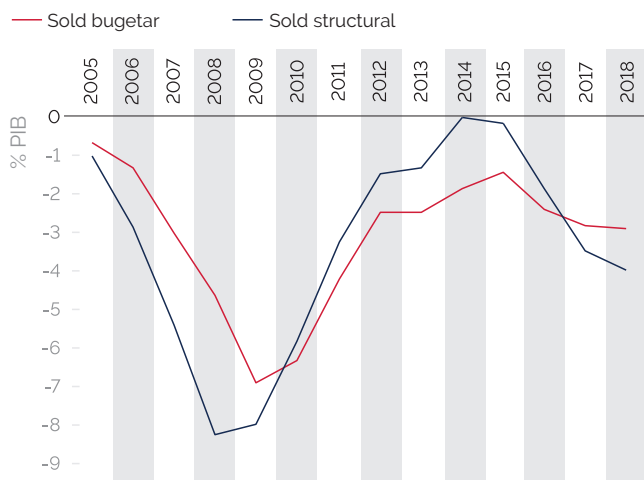
Ca rezultat al deteriorării poziției externe, deficitul de cont curent nu mai este acoperit integral de fluxurile Investițiilor Străine Directe (ISD), așa cum a fost cazul până la jumătatea anului 2017. Cu toate că fluxurile ISD au fost solide în ultimii doi ani, finanțarea deficitului de cont curent a început să depindă mai mult de fluxurile de portofoliu, care sunt de obicei mai volatile decât ISD.

Politicele macroeconomice

România a corectat cu succes dezechilibrele care au apărut după începutul crizei financiare globale din 2008, ceea ce a condus la reducerea deficitului bugetar până la sub 2% din PIB în anul 2015 (Figura 5). Cu toate acestea, Guvernul a relaxat considerabil politicile fiscale începând cu anul 2016, efectuând o serie de reduceri de impozite și creșteri salariale. TVA-ul a fost redus progresiv de la 24% la 19%, iar impozitul pe venit și contribuția la asigurări sociale pentru persoane fizice au fost reduse la rândul lor. Între timp, salariile din sectorul public au crescut substanțial ca urmare a adoptării legii privind salarizarea unitară în sectorul public în anul 2017. Aceste măsuri au crescut deficitul fiscal la aproape 3% din PIB în ultimii trei ani, aducând Guvernul aproape de depășirea țintei de deficit bugetar a UE.

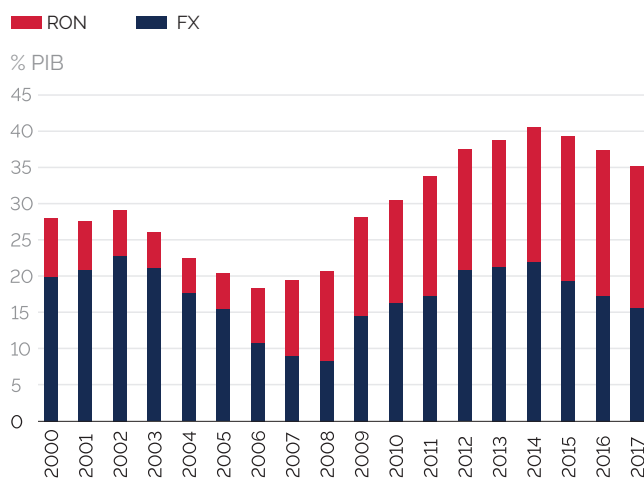
Datoria publică rămâne la un nivel moderat raportat la situația din regiune, menținându-se la aproximativ 35% din PIB la sfârșitul anului 2017. În ciuda îmbunătățirilor din ultimii ani, aproape jumătate din datorie este încă expusă riscului cursului de schimb (Figura 6). Cu toate acestea, structura scadenței datoriei publice s-a îmbunătățit recent, parțial datorită condițiilor de lichiditate globale favorabile, aproximativ 84% din totalul stocului datoriei având o scadență mai mare de un an.

5. DEFICITUL BUGETAR

Sursa: FMI, Ministerul Finanțelor Publice

6. DATORIA PUBLICĂ

Sursa: FMI, Ministerul Finanțelor Publice

Perspectivă și provocări viitoare

FIC se așteaptă ca creșterea PIB-ului să se tempereze în perioada următoare. Prognoza de creștere este estimată la 3,2% în 2019, din cauza diminuării măsurilor de stimulare a economiei și a politicii monetare mai stricte, deși creșterea va continua să fie susținută de investiții din fonduri UE. Riscurile macroeconomice, precum adâncirea deficitului actual de forță de muncă, prelungirea slăbiciunii zonei euro, schimbările privind percepția investitorilor globali și incertitudinea legată de politicile și reformele interne, pot frâna creșterea pe termen scurt.

Pe termen lung, faptul că România are o economie diversificată, o dimensiune mare a pieței și o țintă de a converge cu statele din UE (PIB-ul pe locuitor, ajustat PPC, este 60% din media UE) ar trebui să permită susținerea unor rate de creștere de aproximativ 4%, cu condiția efectuării unor reforme structurale suplimentare.

România trebuie să continue să îmbunătățească mediul de afaceri și să îl facă mai atractiv pentru investitori. În raportul Doing Business 2019 al Băncii Mondiale, România s-a clasat pe locul 52 din 190 de țări, înregistrând astfel o scădere cu șapte locuri față de anul anterior.

Conform raportului CE privind Mecanismul de Cooperare și Verificare (MCV), publicat în noiembrie 2018, modificările judiciare din ultimul an au fost inconsistente, în ciuda anumitor măsuri pozitive întreprinse în implementarea recomandărilor CE. Presiunea exercitată asupra Direcției Naționale Anticorupție și modificările aduse mai multor legi din domeniul justiției privind numirile și revocările în instituții judiciare au determinat îngrijorarea CE.

mai multe detalii găsiți la
www.wb2019.fic.ro

SECTORUL ENERGETIC

Sectorul energetic din România se confruntă cu două provocări majore determinate de politicile publice: lipsa unei viziuni adecvate pe termen lung și instabilitatea legislativă. Strategia Națională Energetică

a României 2018-2030 este un document destul de vag, care nu își îndeplinește scopul principal de a defini în mod clar prioritățile și de a oferi un cadru solid în care companiile să își poată realiza planurile de investiții. O situație similară există în cazul Planului Național Integrat în domeniul Energiei și Schimbărilor Climatice (PNIESC), unde observăm o lipsă de transparență metodologică inconsistentă cu Strategia Națională. FIC consideră că autorii strategiilor ar trebui să depună eforturi pentru a îmbunătăți aceste două documente printr-un dialog substanțial cu mediul de afaceri și pentru a le corela în viitor.

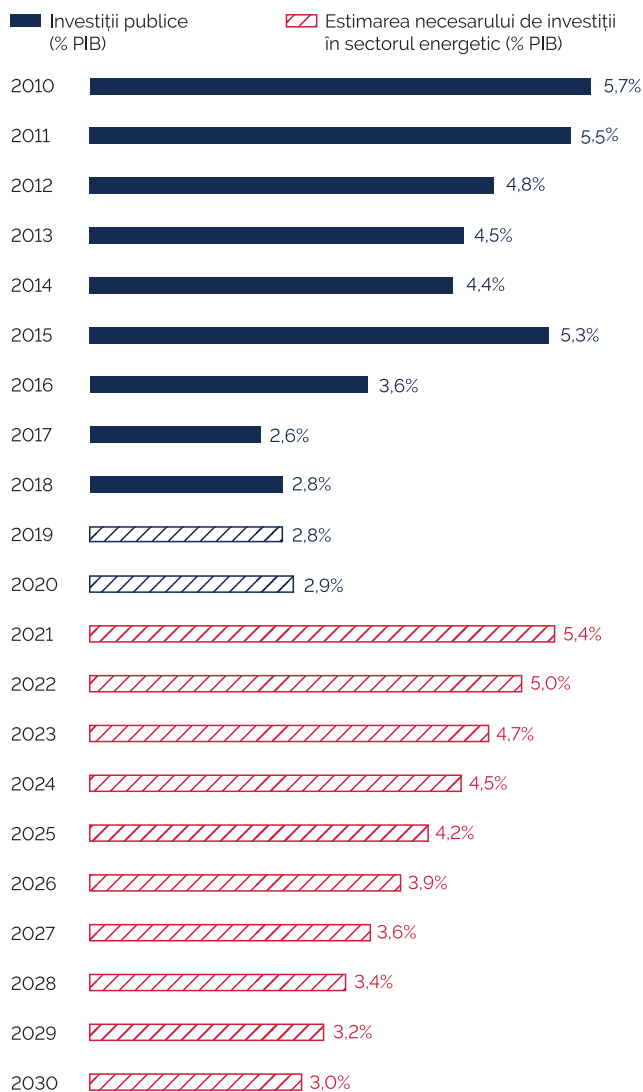
În ceea ce privește predictibilitatea legislativă, în ultimii doi ani, sectorul a fost afectat negativ în mod serios de mai multe ordonanțe de urgență și legi care au fost adoptate fără studii de impact adecvate și fără consultări cu sectorul în cauză. Legislația privind proiectele off-shore este un exemplu clar al modului în care un proces legislativ deficient poate conduce la amânarea investițiilor. Cele mai multe investiții în sectorul energetic necesită capital masiv și transparență pe termen lung pentru participanții la piață. Nevoile de investiții sunt foarte mari, iar statul român nu dispune de resurse suficiente pentru a le realiza în deceniile următoare. Reglementările elaborate deficitar creează neîncredere în rândul investitorilor și vor conduce în timp la scăderea investițiilor în sectorul de energie.

Conform PNIESC necesitatea totală a investițiilor (publice și private) în sectorul energetic din România a fost estimată la 127 miliarde EUR pentru perioada 2021-2030. Presupunând un ritm constant al investițiilor și o rată normală de creștere a PIB-ului în respectiva perioadă se poate observa că doar investițiile necesare în sectorul energetic, ca pondere din PIB, ar utiliza în totalitate investițiile publice din România. Este astfel evident că investițiile private au un rol important în dezvoltarea sectorului energetic românesc și ar trebui încurajate.

Cel mai recent exemplu este OUG 114 care a adus modificări fundamentale întregii structuri a pieței și funcționării acesteia și a introdus taxe noi fără nicio consultare cu companiile afectate. OUG 19/2019, care modifică acest act normativ, denaturează și mai mult piața prin introducerea unor excepții. Eforturile întreprinse pentru liberalizarea și dereglementarea piețelor gazului și electricității au reprezentat un progres. Cu toate acestea, era necesară implementarea unor măsuri de protecție socială pentru consumatorii vulnerabili. Însă recente OUG-uri nu par să abordeze această situație în mod eficient, având în vedere că nu fac suficient pentru a permite realizarea durabilă a acestui obiectiv. Deși ordonanța inițială a fost modificată și unele dintre prevederile acesteia au fost atenuate în martie 2019, ca urmare a reacțiilor negative din partea comunității de afaceri și a CE, aceasta a afectat totuși încrederea investitorilor, iar versiunea finală nu a reușit să ofere o soluție durabilă pe termen lung.

Aceste inițiative reprezintă un pas înapoi important în ceea ce privește liberalizarea, fiind o intervenție guvernamentală majoră pe piața energiei din România, împiedică în mod semnificativ dezvoltarea pieței angro de gaze naturale, descurajează investițiile din acest sector, reduc competitivitatea (contrar intențiilor declarate) și amenință siguranța aprovizionării României. Dispozițiile contravin

INVESTIȚII PUBLICE ȘI ESTIMAREA NECESARULUI DE INVESTIȚII ÎN SECTORUL ENERGETIC DIN ROMÂNIA

Sursa: Calcule pe baza datelor AMECO, PNIESC, Consiliul Fiscal și estimările FIC privind creșterea PIB-ului nominal

principiilor pieței unice a UE privind liberul schimb și libera circulație a bunurilor, așa cum sunt documentate în scrisoarea oficială trimisă de CE privind aplicarea incorectă a anumitor cerințe prevăzute de Directiva privind gazele naturale (Directiva 2009/73/CE) și de Regulamentul privind siguranța furnizării de gaze (Regulamentul UE 2017/1938).

Factorii de decizie responsabili de elaborarea politicilor au declarat în mod repetat că măsurile destinate sectorului energetic din OUG 114 și din alte acte normative și reglementări au fost gândite pentru a proteja consumatorii casnici din România de creșterea prețurilor la energie. În trecut, FIC a susținut și evidențiat necesitatea unui cadru structural și bine-gândit pentru protejarea consumatorilor vulnerabili și încă este de părere că aceasta este singura cale de urmat.

România trebuie să planifice și să pună în aplicare urgent măsuri și instrumente de politică socială pentru a lupta împotriva sărăciei energetice și a sprijini consumatorii vulnerabili. Sărăcia energetică în România este abordată în mod fragmentat și deseori este neclar care sunt responsabilitățile diferitelor instituții publice. Subiectul consumatorilor vulnerabili apare sporadic în inițiativele legislative, iar propunerile duc lipsă de coordonare la nivel național. Este dificil de cuantificat gradul de sărăcie energetică, deoarece datele relevante sunt neclare. Trebuie create procese de monitorizare și raportare a datelor relevante.

O analiză FIC a puținelor date disponibile a arătat că există o diferență între ajutorul oferit consumatorilor vulnerabili la nivel de județe și că ajutorul pare să nu fie corelat cu gradul de vulnerabilitate al consumatorilor.

În România, este necesar un cadru de reglementare clar privind consumatorii vulnerabili și sărăcia energetică.

Cadrul ar trebui să clarifice în mod consecvent definiția consumatorilor vulnerabili și a sărăciei energetice, făcând astfel distincția între „sărăcie energetică/consumatori vulnerabili” și sărăcie generală, pentru a viza mai bine persoanele sau comunitățile care se confruntă cu dificultăți privind plata aprovizionării cu energie.

FIC consideră că măsurile de a reduce sărăcia energetică ar trebui să fie atât sociale, cât și orientate către piață și ar trebui să cuprindă:

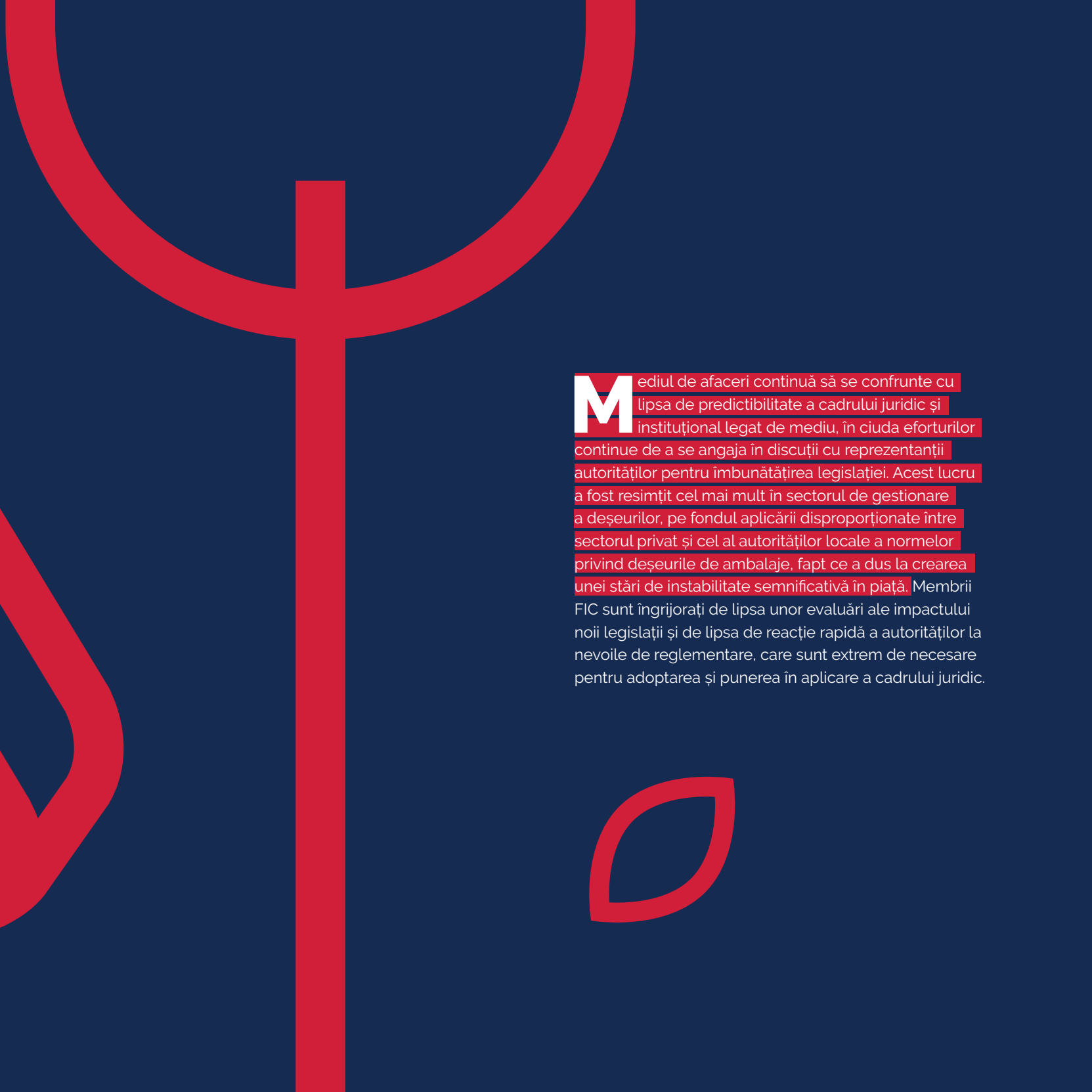
- Reducerea birocrăției pentru acordarea ajutorului consumatorilor vulnerabili.
- Elaborarea de programe de eficiență energetică destinate persoanelor amenințate de sărăcia energetică.
- Elaborarea de programe de consiliere privind metode de a reduce costurile cu energia. Acestea ar trebui să cuprindă modalități de reducere a consumului (de exemplu, utilizarea unor metode de încălzire mai eficiente, achiziționarea de articole de uz casnic cu consum mai mic de energie), metode de plată, modalități de schimbare a furnizorilor și promovarea comparării prețurilor.
- Măsuri financiare destinate special consumatorilor de energie vulnerabili.

FIC consideră că doar un dialog constructiv și substanțial pe acest subiect extrem de sensibil, între factorii de decizie politică și sectorul energetic, poate duce la soluții durabile pe termen lung. Lipsa acestui dialog va conduce doar la intervenții drastice în piață, precum OUG 114, care pot fi percepute ca un beneficiu pe termen scurt pentru anumiți consumatori, dar care cresc costul pe termen lung, reduc investițiile și, în cele din urmă, periclitează viitorul siguranței energetice a României.

The background is a dark blue color. It features several large, thick, red abstract shapes that resemble stylized arrows or paths. One shape in the upper right points downwards and to the left. Another in the lower right points upwards and to the left. A third shape in the lower left points upwards and to the right. There is also a small, isolated red shape in the top left corner that looks like a leaf or a teardrop.

mai multe detalii găsiți la
www.wb2019.fc.ro

MEDIUL ÎNCON JURĂTOR

A stylized red tree graphic is positioned on the left side of the page. It features a thick vertical trunk, a large circular canopy at the top, and a smaller, teardrop-shaped leaf-like shape at the bottom right. The background is a solid dark blue.

Mediul de afaceri continuă să se confrunte cu lipsa de predictibilitate a cadrului juridic și instituțional legat de mediu, în ciuda eforturilor continue de a se angaja în discuții cu reprezentanții autorităților pentru îmbunătățirea legislației. Acest lucru a fost resimțit cel mai mult în sectorul de gestionare a deșeurilor, pe fondul aplicării disproporționate între sectorul privat și cel al autorităților locale a normelor privind deșeurile de ambalaje, fapt ce a dus la crearea unei stări de instabilitate semnificativă în piață. Membrii FIC sunt îngrijorați de lipsa unor evaluări ale impactului noii legislații și de lipsa de reacție rapidă a autorităților la nevoile de reglementare, care sunt extrem de necesare pentru adoptarea și punerea în aplicare a cadrului juridic.

Deși cu întârziere față de data prevăzută inițial, Guvernul a finalizat la sfârșitul anului 2017 Planul Național de Gestionare a Deșeurilor (PNGD) pentru perioada 2014-2020, iar în prezent ia măsuri pentru punerea în aplicare a acestuia. După adoptarea PNGD, este necesară actualizarea în timp util a planurilor județene de gestionarea deșeurilor.

Modificările aduse Directivei-cadru privind deșeurile au impus ținte referitoare la reutilizarea și reciclarea deșeurilor municipale, de 55% până în 2025, 60% până în 2030 și 65% până în 2035. Pentru România se estimează deja că ținta de 50% referitoare la reutilizarea și reciclarea deșeurilor municipale nu va fi îndeplinită până în 2020.

Deși, conform datelor oficiale, obiectivele referitoare la valorificarea și reciclarea deșeurilor de ambalaje au fost atinse până în 2013, de atunci situația s-a deteriorat constant. Între 2013 și 2015, la nivelul UE, cantitatea de deșeuri de ambalaje generată a crescut cu 6%. În septembrie 2018, România recicla doar 14% din cantitatea de deșeuri generată, iar în 2016 avea una dintre cele mai mari rate de deșeuri depozitate: 69%, conform Eurostat.

În condițiile actuale, este greu de crezut că pot fi atinse, în următorii ani, obiectivele stabilite de noile dispoziții intrate în vigoare în România (o rată a reciclării de 60% și una a valorificării de 65%), deoarece valorificarea deșeurilor menajere de ambalaje este încă dificilă.

Modificările recente aduse legislației privind deșeurile de echipamente electrice și electronice (DEEE) nu au adus îmbunătățiri, iar schimbările nu au răspuns preocupărilor exprimate de industrie și nu au integrat propunerile acesteia. În schimb, problemele identificate în legislația din trecut s-au menținut sau agravat.

FIC apreciază transparența demonstrată de reprezentanții Ministerului Mediului pe durata transunerii și implementării legislației revizuite privind schema de comercializare a certificatelor de emisii (UE ETS) pentru perioada 2013-2020. Totuși, Comunicarea Comisiei 2012/C158/04 privind compensarea indirectă a emisiilor pentru perioada 2013-2020 nu a fost încă pusă în aplicare, chiar dacă ne apropiem de finalul acestei perioade.

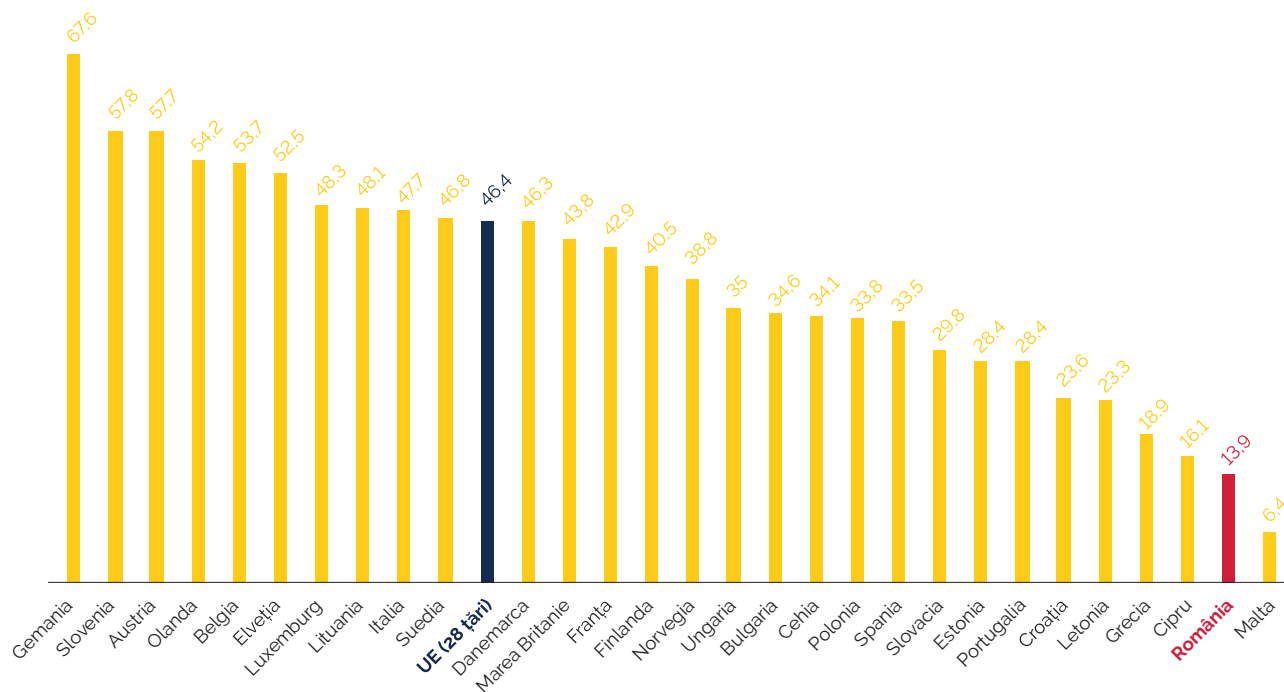
România a întâmpinat dificultăți în îndeplinirea condițiilor ex-ante stabilite de CE, în special pentru sectoarele deșeurilor și infrastructurii. Chiar dacă PNGD a fost aprobat la sfârșitul anului 2017 de Guvern, în luna iulie a anului 2018, CE a subliniat că această condiție ex-ante nu a fost îndeplinită integral, deoarece nu au fost implementate măsuri economice pentru realizarea obiectivelor pentru reciclare. În plus, în mai 2018, CE a trimis României o notificare privind pre-suspendarea plăților pentru sectorul deșeurilor.

Din 2018, România a devenit centru regional pentru dezvoltare durabilă care urmărește asigurarea unui

viitor durabil și deschiderea unor parteneriate naționale și internaționale pentru punerea în aplicare a Agendei ONU 2030. În România, au existat câteva inițiative pozitive în ceea ce privește sustenabilitatea, cum ar fi Strategia Națională de Dezvoltarea Durabilă a României pentru orizonturile 2013-2020-2030, Strategia națională privind schimbările climatice și creșterea economică bazată pe emisii reduse de carbon 2016 – 2020 și Planul de Acțiune privind Schimbările Climatice.

Luând în considerare importanța dezvoltării durabile, România ar trebui să se concentreze mult mai mult pe atingerea obiectivelor stabilite în aceste documente. Este necesar un dialog permanent între autoritățile publice și industrie cu privire la cel mai bun mod de a acorda stimulente pentru conduită responsabilă în afaceri, precum și cu privire la aspecte specifice legate de dezvoltarea durabilă.

RATA DE RECICLARE A DEȘEURILOR MUNICIPALE (%) 2017

Sursa: Calcule pe baza datelor Eurostat

mai multe detalii găsiți la
www.wb2019.fc.ro

SERVICII FINANCIARE

Sectorul bancar continuă consolidarea prin fuziuni și achiziții, aflată în diferite stadii de finalizare. Acest proces poate fi intensificat, pe fondul concurenței puternice, al costurilor ridicate pentru a rămâne pe piață și al deciziilor la nivel de grup privind ieșirea de pe anumite piețe. Modelul de afaceri bancar continuă să se concentreze în principal pe sectorul de retail, în timp ce creditarea companiilor nefinanciare crește într-un ritm lent, iar expunerea suverană rămâne semnificativă.

Fondurile de pensii private dețin peste 90% din active pe plan intern și mențin un profil de risc destul de scăzut, cu 75%-80% din disponibilități plasate în instrumente ale pieței monetare și diferite obligațiuni. Pe măsură ce sectorul bancar continuă procesul de reducere a gradului de îndatorare, fondurile de pensii furnizează capitalul alternativ pentru dezvoltarea economiei. O posibilitate prin care fondurile de pensii ar putea contribui la creșterea economică constă în achiziția obligațiunilor emise de stat pentru finanțarea infrastructurii. Anul 2018 a fost marcat de discuții intense privind viitorul Pilonului II de pensii din România. Nivelul contribuțiilor a fost redus la 3,75% din venitul brut (de la 5,1% în 2017). Împreună cu transferul total al contribuțiilor către angajat, acest lucru a avut ca efect reducerea, în medie, cu 12% a fondurilor acumulate de clienți în conturile lor.

În ultimii ani, piața de capital a înregistrat semne pozitive în ceea ce privește apropierea României de statutul de piață emergentă. Cu toate acestea, mai sunt necesare progrese mai ales în ceea ce privește noile listări și creșterea volumelor de tranzacționare la bursă. În ultimele zile ale anului 2018, Guvernul a adoptat OUG 114, fără consultarea comunității de afaceri și a industriilor afectate și fără un studiu de impact. Astfel de măsuri luate în lipsa unei consultări publice și a previzibilității descurajează investițiile viitoare în sectorul serviciilor financiare.

În acest context, companiile din sectorul serviciilor financiare nu vor putea mobiliza resurse suficiente pentru a investi în dezvoltarea infrastructurii și educației financiare pentru ca România să reducă decalajul existent față de alte state membre ale UE: România are cel mai scăzut grad de intermediere financiară din UE (26,4%), cel mai mic număr de întreprinderi mici și mijlocii la 1.000 de locuitori (43), și cel mai scăzut nivel de digitalizare.

Principalele cerințe pentru funcționarea și dezvoltarea corespunzătoare a sectorului asigurărilor sunt corelarea legislației naționale cu legislația europeană, precum și implementarea de bune practici în domeniu pentru a crește încrederea consumatorilor în sectorul asigurărilor și pentru a asigura o protecție adecvată a acestora. Deși piața asigurărilor din România a încheiat anul 2017 cu o creștere de aproximativ 3,5 % a volumului consolidat de Prime Brute Subscrise (PBS) comparativ cu anul anterior, companiile de asigurări încă se confruntă cu provocările procesului de adaptare și de consolidare a pieței în conformitate cu cerințele regimului Solvabilitate II. Strategiile principale pentru stimularea dezvoltării pieței asigurărilor în următorii ani se vor axa pe diversificarea modelului de afaceri al asigurătorilor, creșterea gradului de pătrundere a produselor de asigurare în rândul consumatorilor (inclusiv prin digitalizare) și adoptarea unui cadru legislativ coerent. Pentru a stimula comportamentul voluntar de protecție financiară și a impulsiona dezvoltarea pieței asigurărilor de viață și sănătate din România, FIC recomandă aplicarea unui regim fiscal care să stimuleze achiziționarea de polițe de asigurare de viață și de sănătate și acordarea de deductibilități pentru angajați și angajatori.

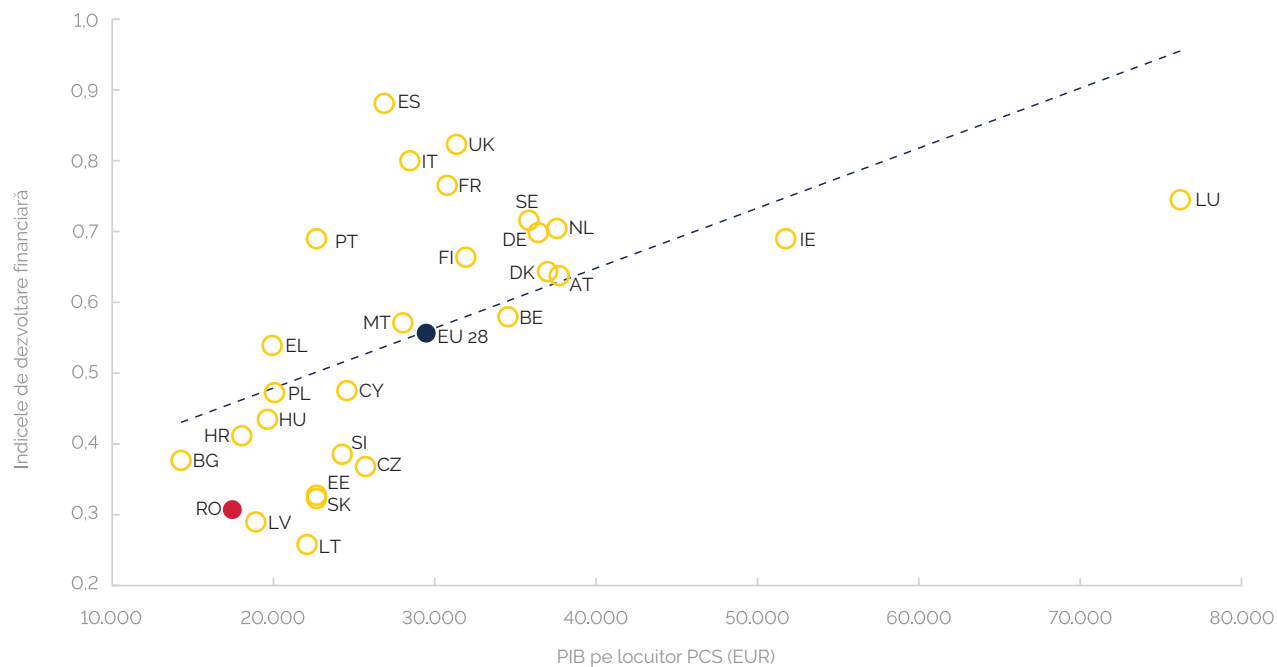
Procedurile de listare ar trebui formalizate într-o strategie multianuală aprobată de Guvern, în cadrul căreia companiile pregătite pentru listare să fie nominalizate, cu termene clare și date de listare preconizate pentru fiecare companie în parte. Pentru o rată de succes crescută a tranzacțiilor, pachetele care vor fi listate ar trebui să reprezinte cel puțin 20% din numărul total al acțiunilor emise de aceste companii. Organizarea tuturor IPO-urilor și a privatizărilor ar trebui centralizată sub autoritatea unei singure entități guvernamentale, care să asigure cele mai înalte standarde de piață pentru fiecare tranzacție în parte. Prin urmare, ar trebui creat un proces

formalizat de adoptare a deciziilor de inițiere a procesului de listare.

Sectorul privat a dezvoltat și sprijinit programe de educație financiară în România. Acestea sunt organizate de bănci, instituții financiare nebankare, bursa de valori, administratori de fonduri private, fonduri de pensii, asigurători și asociațiile profesionale din domeniul serviciilor financiare. Acoperirea acestor programe a crescut constant de la an la an la un număr mai mare de persoane și o zonă geografică mai extinsă.

Ar trebui intensificate eforturile de îmbunătățire a educației financiare, astfel încât România să nu fie nevoită să aștepte o nouă generație pentru a beneficia de efectele ei. Proiectele de educație financiară derulate de sectorul privat au obținut rezultate bune, dar pentru a putea fi extinse la nivel național și la un număr mai mare de persoane este esențială implicarea autorităților publice.

PIB PE LOCUIITOR (PCS) ȘI INDICELE DE DEZVOLTARE FINANCIARĂ (2016)

Sursa: Calcule bazate pe datele FMI și Eurostat

mai multe detalii găsiți la
www.wb2019.fic.ro

SĂNĂTATE

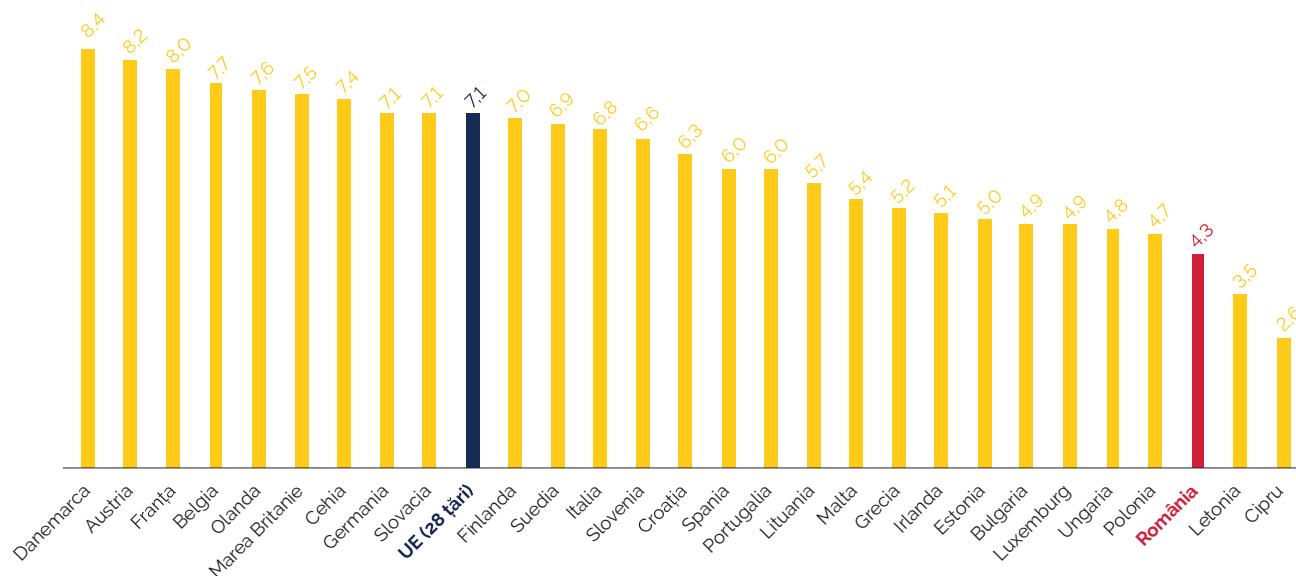

Mediul de afaceri apreciază faptul că sănătatea este acum o prioritate pentru autoritățile române și faptul că totalul cheltuielilor pentru sănătate a crescut în ultimii patru ani, însă nivelul lor, ca pondere în PIB, continuă să fie încă unul dintre cele mai scăzute din UE. FIC a observat că în ultimii ani au avut loc câteva schimbări pozitive în sistemul de sănătate. Cu toate acestea, suntem preocupați de absența unei strategii de monitorizare a obiectivelor propuse pe termen lung, situație evidențiată de mai multe provocări.

CHELTUIELILE GUVERNAMENTALE PENTRU SĂNĂTATE (%PIB) 2017

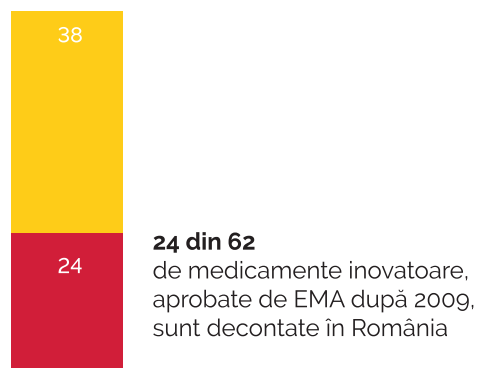

Sursa: Calcule bazate pe datele Eurostat

Accesul limitat la medicamente este o problemă pentru că deși numărul de molecule inovatoare aprobat este comparabil cu media țărilor din Europa Centrală și de Est, aceasta este cu mult sub standardele vest-europene. În plus, în medie, durează 43 de luni pentru a obține decontarea medicamentelor în România după aprobarea Agenției Europene pentru Medicamente (EMA), cu aproape 50% mai mult decât în Bulgaria sau Republica Cehă.

Infrastructura și resursele din sistemul de sănătate sunt în continuare un subiect de îngrijorare deoarece investițiile în construirea unor spitale regionale au fost amânate. Evoluția reformelor în acest domeniu este limitată de planificarea slabă și lipsa capacității administrative.

ACCESUL LIMITAT LA MEDICAMENTE

Sursa: Calcule bazate pe IQVIA, Accesul la medicamente inovatoare în România, 2018

Lipsa medicilor și a asistenților medicali din cauza migrației rămâne și ea o problemă. Conform *Raportului de țară pentru România*, publicat de CE (2019) „în 2016 erau 56.000 de medici în România, ceea ce, raportat la numărul de locuitori însemna al treilea cel mai mic număr din UE.” Salariile în sectorul public de sănătate au crescut, cu scopul de a păstra personalul medical, însă acest lucru ar trebui însoțit de îmbunătățirea condițiilor de muncă și accesului la resurse.

Taxa de clawback a fost introdusă ca o măsură temporară în anul 2009 și modificată de câteva ori (ultima variantă a formulei de calcul a taxei a fost stabilită prin OUG nr. 77/2011) din cauza unei subfinanțări severe a bugetului medicamentelor compensate. În acest interval de timp, taxa a devenit un instrument prin care sectorul farmaceutic a fost constrâns să își asume întreaga responsabilitate pentru acoperirea deficitului de finanțare pentru medicamentele compensate și a reprezentat o formă de diminuare a investițiilor din sector.

Din punctul de vedere al FIC ar trebui asigurat un nivel adecvat de finanțare pentru sistemul de sănătate prin creșterea treptată a cheltuielilor guvernamentale pentru sănătate, ca pondere din PIB, pentru a atinge media europeană pe termen scurt.

Autoritățile ar trebui să adopte o serie de măsuri pentru asigurarea unui număr adecvat de specialiști în cadrul sistemului de sănătate românesc și pentru a reduce migrația medicilor. Acestea ar trebui să includă plata în funcție de performanță, îmbunătățirea accesului la dezvoltare profesională continuă, îmbunătățirea procesului de evaluare a performanței resurselor umane.

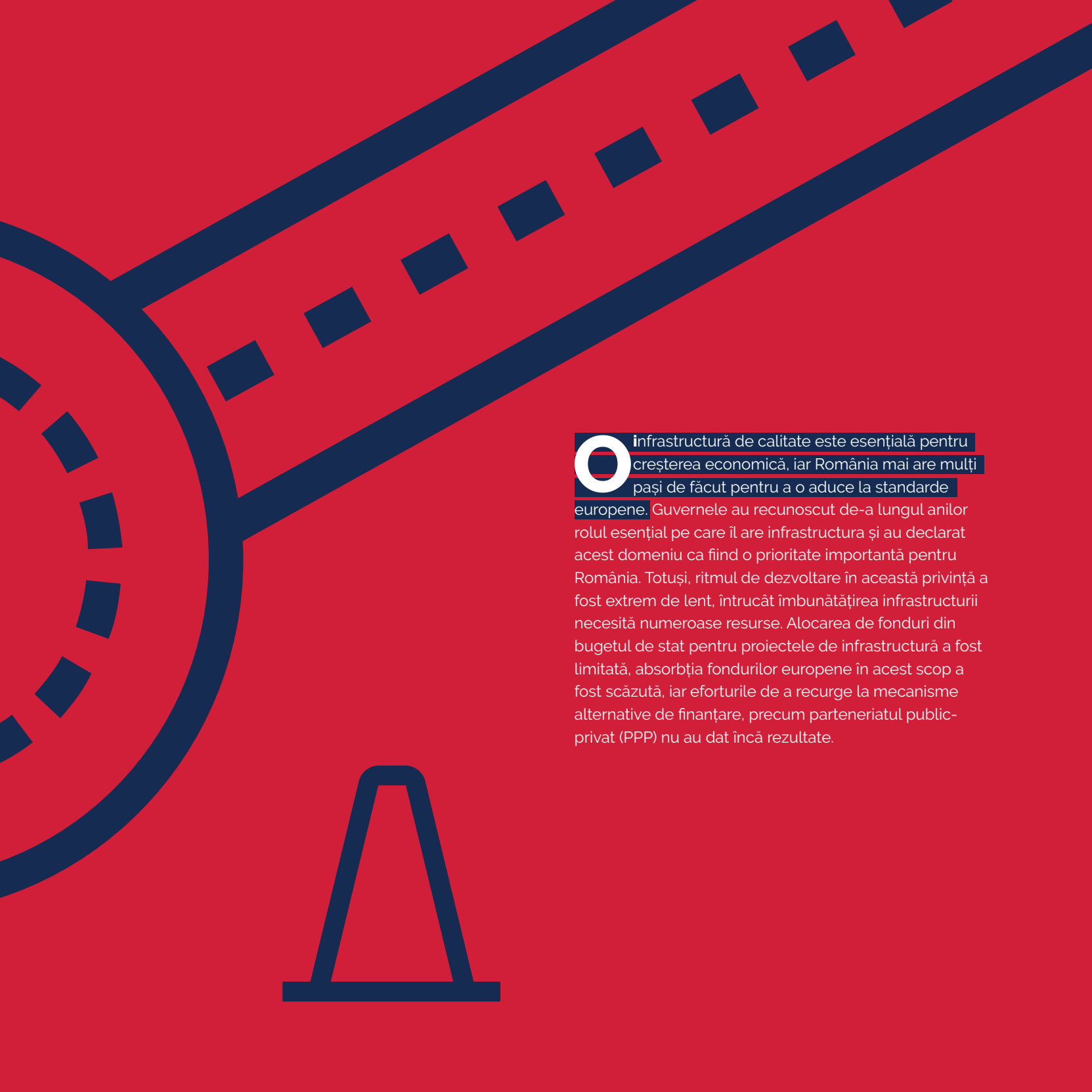
Este necesar să se asigure accesul rapid la inovație, asistență medicală cu plata bazată pe rezultate, luarea deciziilor pe bază de probe, precum și dezvoltarea și implementarea soluțiilor electronice de sănătate.

Prevenția, educația pentru sănătate și promovarea sănătății ar trebui să devină piloni ai tuturor politicilor de sănătate din România cu scopul de a dezvolta un concept unitar și integrat care să implice principalele părți interesate din România.

mai multe detalii găsiți la
www.wb2019.fic.ro

INFRA STRUCTURĂ

O infrastructură de calitate este esențială pentru creșterea economică, iar România mai are mulți pași de făcut pentru a o aduce la standarde europene. Guvernele au recunoscut de-a lungul anilor rolul esențial pe care îl are infrastructura și au declarat acest domeniu ca fiind o prioritate importantă pentru România. Totuși, ritmul de dezvoltare în această privință a fost extrem de lent, întrucât îmbunătățirea infrastructurii necesită numeroase resurse. Alocarea de fonduri din bugetul de stat pentru proiectele de infrastructură a fost limitată, absorbția fondurilor europene în acest scop a fost scăzută, iar eforturile de a recurge la mecanisme alternative de finanțare, precum parteneriatul public-privat (PPP) nu au dat încă rezultate.

În ultima perioadă s-au depus eforturi pentru îmbunătățirea cadrului administrativ și legal în vederea dezvoltării proiectelor de infrastructură, cum ar fi reorganizarea autorității naționale de drumuri, noua lege a PPP, precum și înființarea unui fond suveran.

Ca Master Planul de Transport să reprezinte o foaie de parcurs eficientă pentru dezvoltarea infrastructurii, sunt necesare mai multe măsuri în ceea ce privește derularea operațională, astfel ar trebui să fie stabilite cele mai importante proiecte pe perioade mai scurte (spre exemplu, 5 ani). Deși nu este inclusă în Master Plan, dezvoltarea infrastructurii regionale ar trebui să devină, de asemenea, o prioritate.

Pe baza nevoilor și a obiectivelor la nivel regional, național și european, trebuie să se contureze politici clare de infrastructură la nivel de țară, pentru fiecare tip de infrastructură (transport, apă, deșeuri, energie, etc.). Aceste obiective ar trebui să reprezinte punctul de plecare pentru stabilirea priorităților și coordonarea marilor proiecte de infrastructură pe termen scurt, mediu și lung, împreună cu identificarea și asigurarea celor mai bune surse de finanțare sau combinație de surse de finanțare pentru fiecare proiect (fonduri UE, fonduri private, fonduri publice).

În ciuda investițiilor făcute în ultimii ani din fonduri publice, granturi UE și alte fonduri, România are în continuare nevoie să pună în aplicare investiții majore pentru respectarea standardelor și a reglementărilor UE și, în cele din urmă, îmbunătățirea infrastructurii regionale și municipale. În același timp, finanțarea disponibilă pentru investiții din surse naționale (bugete centrale sau locale, operatori) este destul de limitată.

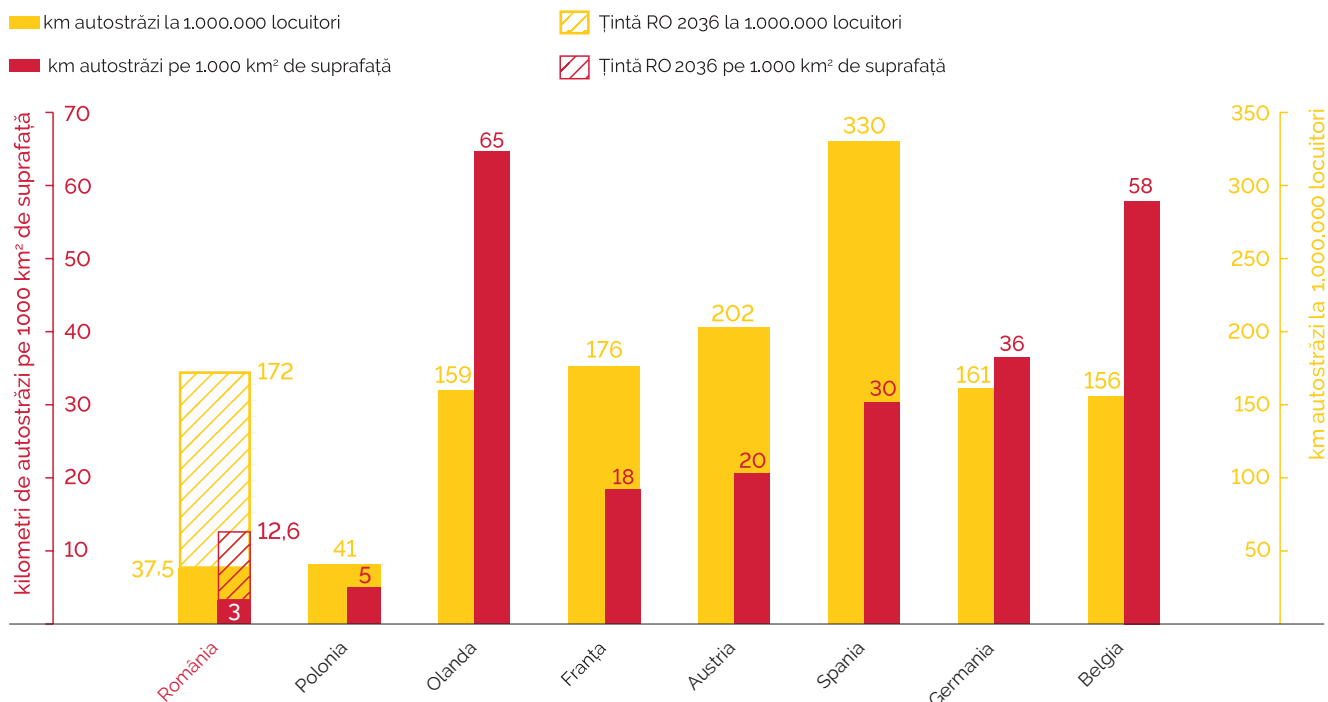
Pe lângă elaborarea unei foi clare de parcurs și ierarhizare, finanțarea acestor proiecte de infrastructură reprezintă încă una dintre provocările căreia Guvernul încearcă să-i răspundă în prezent prin finanțare bugetară de bază și în același timp prin încercarea de a realiza o mai bună absorbție a fondurilor UE.

Rata de absorbție a fondurilor europene alocate pentru perioada 2014 - 2020 a fost ușor sub media europeană. În mai 2019, România a înregistrat o rată de absorbție de 28% față de media europeană de 31%. Acest lucru pune România încă în jumătatea inferioară a clasamentului, plasând-o pe locul 19 din 28 de state membre. Având în vedere nevoile mari de investiții, rata de absorbție a României ar trebui să fie mult mai mare. România se confruntă cu riscul de a nu avea acces la o sumă semnificativă pentru proiectele de infrastructură, deoarece nu îndeplinește anumite criterii.

Proiectele de infrastructură sunt de cele mai multe ori complexe. În plus, marile proiecte de infrastructură implică adeseori soluții adaptate, inovatoare, care pot fi furnizate doar de specialiști cu vastă experiență și pregătire. Având în vedere necesitățile, se poate întâmpla ca uneori resursele de care dispune la un moment dat Guvernul să nu fie suficiente pentru derularea simultană a mai multor proiecte. Membrii FIC consideră utilă o implicare mai însemnată din partea sectorului privat în proiecte de infrastructură, întrucât multe componente ar putea fi externalizate. Sectorul privat deține o vastă experiență de care Guvernul poate beneficia pentru derularea mai rapidă a proiectelor și creșterea numărului acestora. PPP-urile au făcut timp de câțiva ani obiectul discuțiilor și evaluărilor ca mecanism alternativ de finanțare pentru nevoile de infrastructură ale României.

Acestea sunt chiar mai relevante în prezent, dat fiind rolul lor potențial de instrument de finanțare în cadrul programului de finanțare UE 2014-2020. FIC salută îmbunătățirile aduse PPP-urilor, atât din perspectivă legală, cât și operațională.

NUMĂRUL DE KM DE AUTOSTRĂZI (2016)

Sursa: Calculele autorilor pe baza datelor Eurostat

mai multe detalii găsiți la
www.wb2019.fic.ro

FORȚA DE MUNCĂ

Utilizarea inteligentă a resurselor umane este în centrul obiectivului ambițios propus de FIC pentru România, și anume de a deveni a 10-a cea mai mare economie din UE până în 2036. Pentru a atinge această țintă, atractivitatea și sustenabilitatea pieței muncii locale ar trebui consolidate. Este esențial ca elaborarea politicilor privind munca să aibă în vedere tendințele demografice și să se integreze cu politicile educaționale. Creșterea economică a României este în pericol din cauza lipsei actuale de forță de muncă care, în absența unor măsuri specifice, se va accentua în următorii ani. Concentrarea cererii de forță de muncă în câteva regiuni unde s-au dezvoltat afaceri noi sau cele existente s-au extins, a condus la situația în care companiile au început să se confrunte cu o ofertă limitată sau chiar să nu găsească deloc forță de muncă disponibilă.

Data fiind creșterea cererii pe piața muncii și a costurilor acesteia, este important, ca pe termen mediu, să se evite măsuri care ar putea destabiliza piața forței de muncă sau ar avea impact negativ asupra progreselor înregistrate până în prezent și asupra încrederii investitorilor străini. În forma sa actuală, legislația muncii ar putea continua să contribuie în mod pozitiv la creșterea economică.

În ultimii 2 ani, dialogul social a câștigat în expunere și totuși procesul de consultare a ajuns într-un punct mort. Cu toate că partenerii sociali și Guvernul au dat mai multă importanță avizelor Consiliului Economic și Social, avem de-a face mai degrabă cu o formă fără fond. Obstrucționarea partenerilor sociali de la a contribui în mod activ și eficient la dialogul social este cauzată, în principal, de organizarea unor întâlniri pe teme importante într-un timp foarte scurt care nu permite nici măcar o minimă analiză a măsurilor propuse.

Salariul minim a urmat o traiectorie de creștere încă de la introducerea sa, în anul 2000, prin HG 296/1999. În medie, acesta a crescut cu o rată anuală de 21% în ultimii 6 ani și, în multe cazuri, de două ori pe an. FIC apreciază că este necesară o politică a salariului minim și alinierea la mecanismele celorlalte state membre UE de stabilire a acestuia. De asemenea, considerăm că este esențial să fie previzibil cadrul creșterii salariului minim, astfel încât companiile să poată realiza planuri mai ușor.

Având în vedere faptul că un mediu de lucru flexibil este extrem de important pentru atragerea și păstrarea investitorilor, FIC subliniază necesitatea adaptării legislației muncii la acest aspect, prin reglementarea unor noi tipuri de contracte individuale de muncă, respectiv munca on-call sau job sharing-ul.

Cheltuielile publice pentru servicii de asigurări sociale au depășit 40% din toate veniturile publice generale în 2018, devenind astfel principalul cost în bugetul României și ridicându-se la 11% din PIB. În plus, din totalul veniturilor fiscale și contribuțiilor sociale dintr-un an, 78% reprezintă salariile și toate cheltuielile de natură socială, reprezentând o creștere bruscă, periculoasă, de 23% în ultimii 3 ani. Drept urmare, menținerea unui sistem solid, coerent și, mai ales, sustenabil în sfera serviciilor de asigurări sociale este de o importanță vitală pentru stabilitatea finanțelor publice și pentru echilibrul macroeconomic.

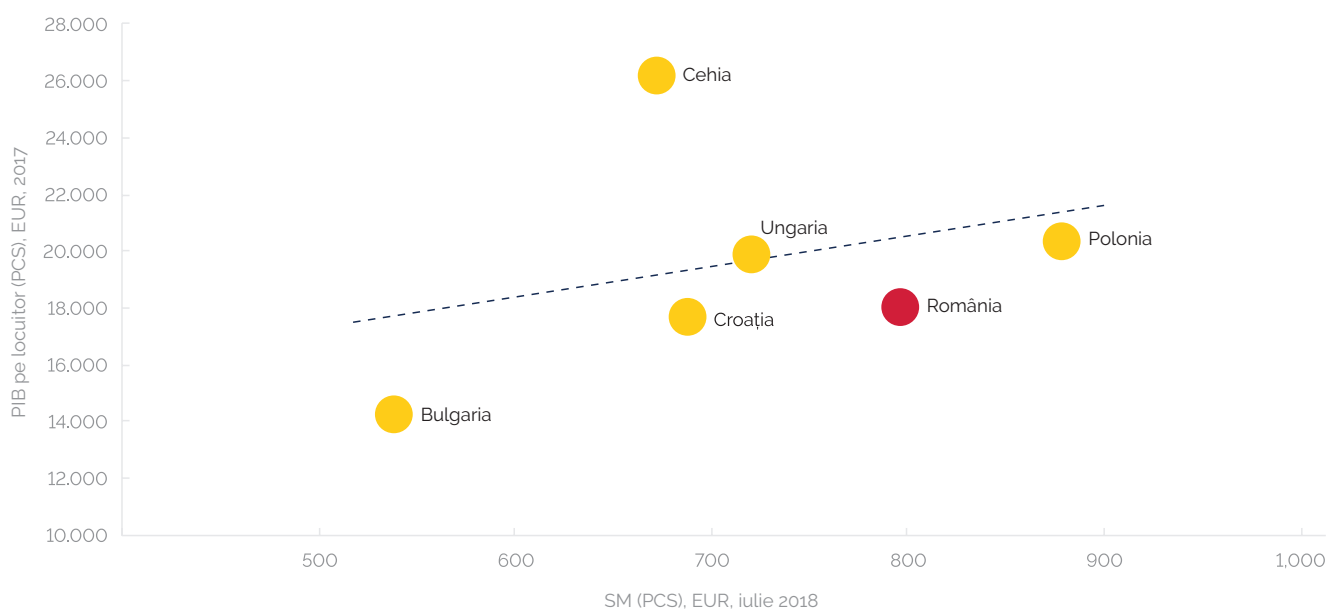
Pe termen lung sistemul public de pensii nu mai poate asigura pensii adecvate, sustenabile pentru generațiile viitoare de români. De aceea, continuarea dezvoltării sistemului de fonduri de pensii private lansat în 2007-2008 este absolut necesară pentru a îmbunătăți capacitatea sistemului de pensii de a întruni așteptările populației active. Recomandăm cu tărie păstrarea sistemului de pensii private obligatorii (Pilonul II). Măsuri suplimentare pentru a încuraja creșterea fondurilor de pensii facultative (Pilonul III), inclusiv prin majorarea deductibilității fiscale pentru plățile angajatorilor la aceste fonduri de pensii, de la 400 EUR/an, în prezent, la 1.000 EUR/an, sunt, de asemenea, dezirabile pe termen scurt și mediu.

FIC crede că proiectul de lege al Guvernului, adoptat la sfârșitul anului 2018 privind noul sistem public de pensii – care propune dublarea cheltuielilor cu pensiile până în 2021 – este nerealist și cu siguranță va fi o povară insurmontabilă pentru finanțele publice. Recomandăm ca acest proiect de lege să fie reanalizat și reformulat dintr-o perspectivă mult mai rezonabilă și realistă în ceea ce privește resursele de finanțare disponibile.

O componentă fundamentală a „flexicurității” o reprezintă formarea profesională, aspect indisolubil legat de sănătatea pieței forței de muncă. Legislația actuală nu face suficient pentru a încuraja implicarea companiilor în formarea inițială. FIC recomandă mecanisme mai flexibile, care să permită companiilor să se implice mai mult în formare în timpul studiilor, astfel încât viitorii angajați (actuali cursanți) să poată dobândi cunoștințe practice cât mai timpuriu. În acest sens, vom susține inițiativele legislative cu privire la educația duală, ucenicie și practică la locul de muncă, precum și cu privire la modificarea legislației ce adresează în mod expres efectuarea stagiilor de pregătire.

Studiile arată că, deși jumătate din munca actuală poate fi automatizată, pe termen mediu, automatizarea va transforma locurile de muncă cu calificare scăzută în locuri de muncă profesionale, calificate. Pe măsură ce oamenii vor lucra alături de mașini, vor fi necesare cel puțin competențe digitale de bază la toate nivelurile profesionale. Un program amplu de alfabetizare digitală ar trebui implementat la nivel național pentru populația adultă, ceea ce i-ar permite să se readapteze ușor pentru locurile de muncă mai automatizate din viitor.

RELAȚIA DINTRE SALARIUL MINIM (PUTEREA DE CUMPĂRARE STANDARD-PCS) ȘI PIB PE LOCUIȚOR (PCS)

Sursa: Calcule bazate pe Eurostat

mai multe detalii găsiți la
www.wb2019.fic.ro

REGIMUL FISCAL

Consultarea între autoritățile statului și comunitatea de afaceri este esențială atât pentru revizuirea proiectelor legislative, cât și pentru implementarea celor deja existente. O astfel de abordare va spori calitatea legislației și va sprijini aplicarea ei uniformă. Au existat câteva exemple de îmbunătățire a consultării. Totuși, problema legislației care se aprobă rapid încă persistă, aceasta având adesea un termen de notificare foarte scurt și lăsând puțin timp comunității de afaceri pentru a oferi comentarii într-un mod eficient. Cu toate că Ministerul Finanțelor Publice (MFP) are în subordine mai multe structuri care permit consultarea cu părțile interesate din sectorul privat privind diferite domenii de interes în legătură cu politicile publice (Direcția de Politici Publice și Monitorizare Acte Normative și Serviciul de Comunicare, Relații Publice, Mass-Media și Transparență), în practică, nu există aproape niciun proces real de consultare pe aceste probleme.

În plus, interpretarea inspectorilor cu privire la prevederile fiscale existente se schimbă adesea, iar noile interpretări se aplică retroactiv. Aceasta înseamnă că, în practică, regulile se pot schimba de o manieră imprevizibilă și dramatică. În ultimul timp, am asistat la creșterea numărului de cazuri în care inspectorii fiscali au adoptat o interpretare abuzivă și deseori ostilă a prevederilor fiscale existente.

Un exemplu recent de adoptare a unui act normativ fără consultare adecvată este decizia Guvernului României de a adopta OUG 114 în ultimele zile ale anului, fără consultarea comunității de afaceri și a industriilor afectate și fără un studiu de impact. OUG 114 are un impact semnificativ asupra unor sectoare importante, precum sectorul bancar, de telecomunicații, energie, piețe de capital, furnizori de pensii private, sectorul construcțiilor și, în cele din urmă, asupra întregii economii.

Mediul de afaceri a fost surprins de modul antagonic în care au fost prezentate măsurile și de discursul care le-a însoțit, care blama sectorul privat, în special companiile străine, pentru incapacitatea statului de a încasa impozitele. Printre sectoarele acuzate se numără cei mai mari contribuabili la bugetele publice și cei care contribuie în mod semnificativ la economia românească, asigurând furnizarea de energie, servicii de telecomunicații, finanțarea sau gestionarea pensiilor private pentru milioane de cetățeni.

În loc ca inspecțiile fiscale să fie concentrate pe rezolvarea problemelor esențiale referitoare la colectare precum lupta împotriva evaziunii fiscale din sfera TVA și a accizelor din sectoarele sensibile (de exemplu, țigări, alcool și agricultură) sau combaterea muncii la negru din sectorul construcțiilor, acestea sunt îndreptate în mod agresiv asupra unora dintre cei mai mari contribuitori la bugetul de stat. Aceste inspecții se pot

întinde pe perioade lungi de timp, perturbând afacerile și împiedicând în cele din urmă capacitatea acestor societăți de a genera venituri.

Acțiunile autorităților fiscale se concentrează deseori asupra societăților care sunt încadrate în categoria marilor contribuabili la bugetul de stat. Acest lucru creează riscul ca imaginea României să fie subminată în mod grav în mediul de afaceri internațional, în mass-media și în cercurile diplomatice, precum și față de autoritățile UE.

FIC recomandă crearea unei baze de date cu acces plătit, care să respecte principiul confidențialității și care să pună împreună toate documentele emise sau ce urmează a fi emise de către MFP referitoare la interpretările fiecărui articol al Codului Fiscal, Codului de Procedură Fiscală, Legea Contabilității și oricare alt act legislativ secundar, cu scopul de a normaliza și de a crea o abordare unitară pentru interpretarea reglementărilor legale respective, atât de către inspectorii fiscali, cât și de către contribuabili.

Practica a arătat că rapoartele de inspecție fiscală și deciziile de impunere emise la finalul inspecției au fost anulate ulterior în cadrul unor procese intentate de către contribuabili. În aceste cazuri, Agenția Națională de Administrare Fiscală (ANAF) a fost nevoită să își asume costuri, nu doar sub forma unor daune compensatorii plătite către contribuabili, dar și sub forma timpului și resurselor alocate unor activități fără șanse de succes.

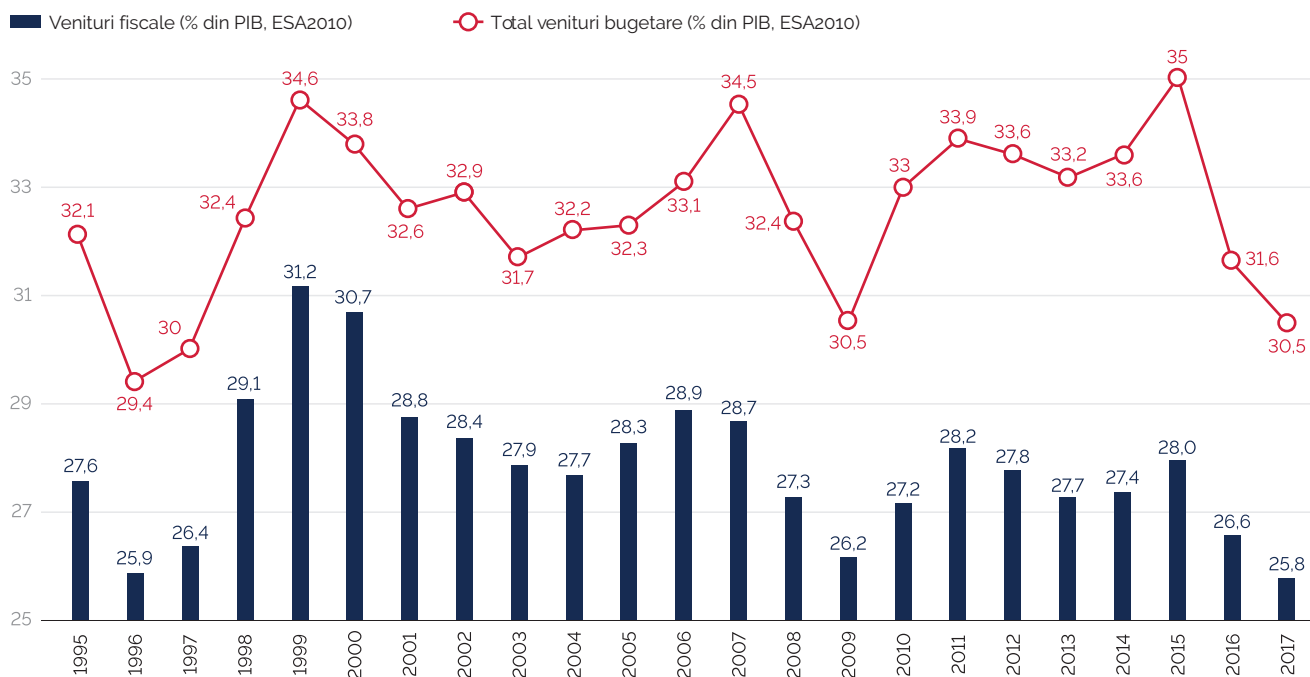
O bază de date consolidată care să permită trasabilitatea fiecărui dosar la instanțele din România și care să cuprindă atât deciziile fiscale, cât și rezoluțiile emise de către aceste instanțe ar putea genera două beneficii principale:

1. Ar conduce la îmbunătățirea procesului ANAF de alocare a resurselor și la o evaluare de tipul cost-beneficiu mai bună.
2. Ar contribui la o aplicare unitară a legislației în instanțele din România, în cadrul procedurilor în care sunt analizate aceleași principii fundamentale.

Evaziunea fiscală creează competiție neloială, plasându-i în dezavantaj pe contribuabilii care se conformează. FIC salută și susține eforturile continue ale MFP și ANAF pentru a combate fraudă și evaziunea fiscală, contrabanda și contrafacerea. Cu toate acestea,

inspecțiile fiscale nu sunt întotdeauna concentrate în direcția corectă, astfel încât să îmbunătățească gradul de colectare a impozitelor la bugetul statului. Evaziunea fiscală și contrabanda, care afectează atât impozitele directe, cât și pe cele indirecte, continuă să reprezinte o problemă. Reforma ANAF ar trebui să continue, pentru a elimina deficiențele existente în cadrul administrației fiscale, dar și pentru a crea un sistem IT public integrat care să conecteze diferite autorități (precum cele din domeniul fiscal, sănătate, cadastru, administrație locală și instanțele de judecată).

VENITURI FISCALE

Sursa: Prezentare Ionuț Dumitru, Președinte Consiliul Fiscal, 2018

mai multe detalii găsiți la
www.wb2019.fc.ro

TEHNO LOGIE ȘI COMU NICAȚII

Extinderea serviciilor în bandă largă este în continuare o provocare majoră în România, în ciuda progresului înregistrat în ultimii ani.

Deși România se clasează printre primele țări din Europa în ceea ce privește pătrunderea internetului ultrarapid în bandă largă (cel puțin 100Mbps), acoperirea națională cu tehnologii NGA este în continuare semnificativ mai scăzută decât în alte state membre UE și este încă limitată mai mult la zonele urbane. Având în vedere obiectivele asumate prin Agenda Digitală UE, actualizată recent de CE, pătrunderea și acoperirea serviciilor în bandă largă ar trebui tratată ca o prioritate în cadrul strategiilor guvernamentale. Dezvoltarea rețelelor fixe de bandă largă, precum și a rețelelor 5G, ar trebui sprijinită de autoritățile române.

Ar trebui creat un regim simplificat de autorizare pentru dezvoltarea rețelelor de comunicații, ca o derogare de la regimul general. Recomandăm ca Ministerul Dezvoltării Regionale și Administrației Publice (MDRAP) să se implice în acest proces alături de toate părțile interesate care pot avea o contribuție.

În momentul alinierii legislației locale la Regulamentul e-IDAS, în perioada 2017-2018, atât autoritățile publice, cât și mediul de afaceri au pornit într-un parcurs du-te-vino. Ministerul Comunicațiilor și Societății Informaționale (MCSI) a depus trei versiuni ale proiectului de lege privind semnăturile electronice în consultare publică, fiecare având o abordare diferită. În paralel, un alt proiect de lege privind semnăturile electronice a fost inițiat în Parlament.

În 2017, Ministerul Afacerilor Interne (MAI) a publicat un proiect de lege privind cărțile electronice de identitate (CEI) în consultare publică, cu scopul emiterii primului act de identitate electronic până la jumătatea anului 2018. Cu toate acestea, proiectul încă nu a trecut de Parlament. CEI-urile ar putea fi utilizate de cetățeni pentru autentificare și semnare în relațiile cu instituțiile publice și private, în cazul în care includ o semnătură autorizată. Așadar, acestea reprezintă instrumente importante pentru digitalizarea României.

Societatea digitală trece prin schimbări majore. Pe măsură ce tot mai multe activități obișnuite devin electronice și digitale, sunt disponibile volume foarte mari de date despre persoane. În acest context, un cadru de confidențialitate centrat pe individ trebuie să se bazeze pe înțelegerea corectă a intereselor utilizatorului în materie de confidențialitate. Este necesară asigurarea unei experiențe coerente în ceea

ce privește confidențialitatea utilizatorilor, care va stabili familiarizarea cu implicațiile legate de confidențialitate ale aplicațiilor și serviciilor, responsabilizând utilizatorul și conducând la o mai bună gestionare a confidențialității. Autoritatea Națională pentru Supravegherea Prelucrării Datelor cu Caracter Personal (ANSPDCP) ar trebui să asigure implementarea transparentă și previzibilă a legislației privind protecția datelor. Adoptarea unor principii directe ar trebui să conducă la creșterea transparenței.

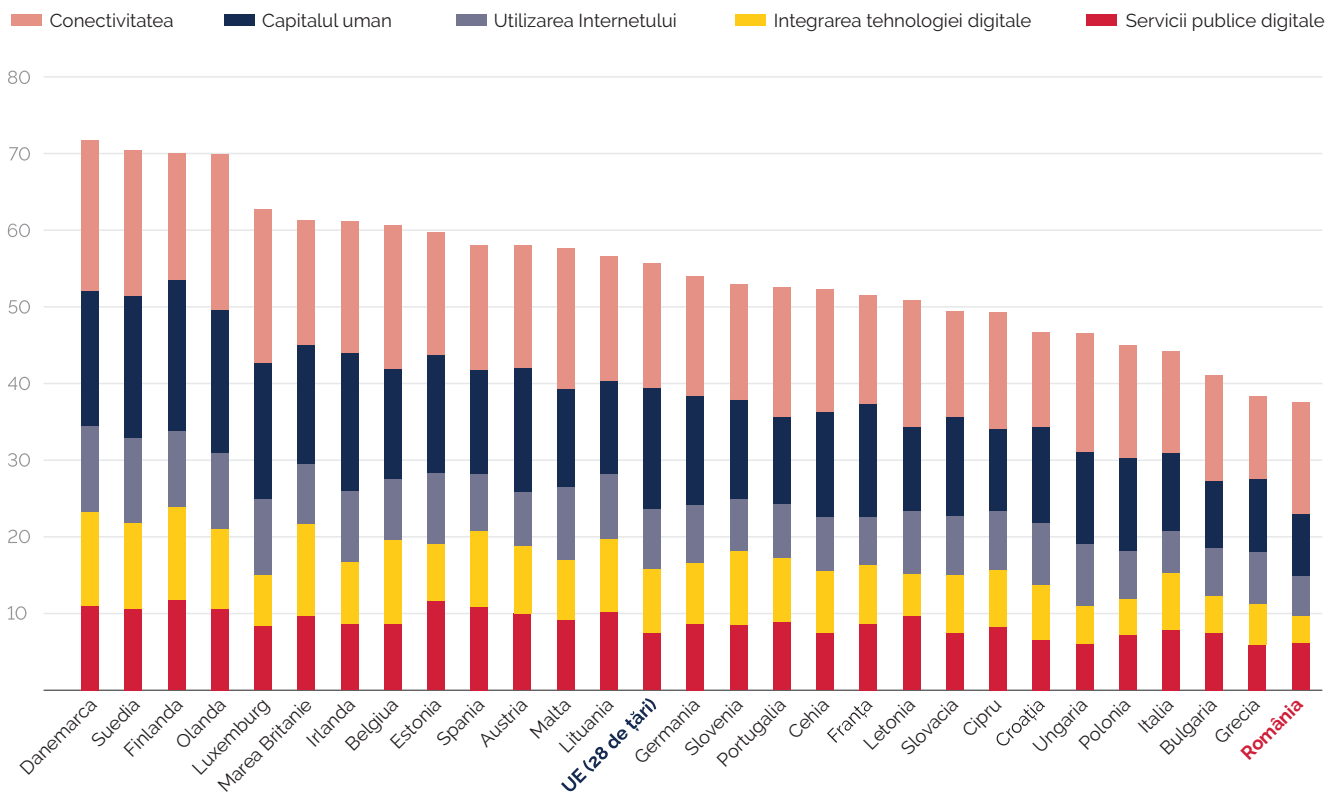
Pentru a consolida încrederea în tranzacțiile electronice, care este esențială pentru dezvoltarea economică și socială, factorii de decizie din cadrul Guvernului sau al Parlamentului trebuie să grăbească procesul de consultare și aprobare a proiectului de lege privind semnăturile electronice, în beneficiul consumatorilor, companiilor și al autorităților publice.

Piața unică digitală, o politică importantă lansată de CE, urmărește eliminarea barierelor și fragmentării actuale în cadrul pieței unice, construirea unui serviciu online mai bun pentru consumatori și întreprinderi, creșterea încrederii și stimularea comerțului electronic transfrontalier. CE estimează că piața unică digitală va contribui la economia UE cu 415 miliarde EUR, împreună cu crearea unor noi locuri de muncă și remodelarea serviciilor publice. Acționând în cadrul Agendei Digitale pentru obiectivele Europa 2020, România a stabilit obiective ambițioase prin Strategia Națională privind Agenda Digitală 2020, și anume ca cel puțin 30% din cetățeni să facă achiziții online până în 2020 și cel puțin 5% din cetățeni să facă achiziții transfrontaliere online. În același timp, conform strategiei, cel puțin 20% din IMM-uri vor efectua tranzacții în mediul electronic până la aceeași dată.

Autoritățile ar trebui să ia măsuri pentru adoptarea rapidă a unui cadru de politică națională orientată către întreprinderi și clienți, privind promovarea comerțului electronic.

Aceasta ar trebui să susțină realizarea principalelor trei obiective stabilite în *Domeniul de acțiune 3 – eCommerce, cercetare-dezvoltare și inovare în TIC*.

INDICELE ECONOMIEI ȘI SOCIETĂȚII DIGITALE (DESI), 2018

Sursa: Comisia Europeană

MEMBRI

McKinsey&Company

HEIDELBERGCEMENT

flex

LEONI

LEROY
ȘI ASOCIAȚII

L'ORÉAL
ROMANIA

LOWE GROUP
ROMANIA

intrum

Str. Ion Câmpineanu nr. 11,
010031 București, România
Telefon: + 40-21-222-1931
Website: www.fic.ro